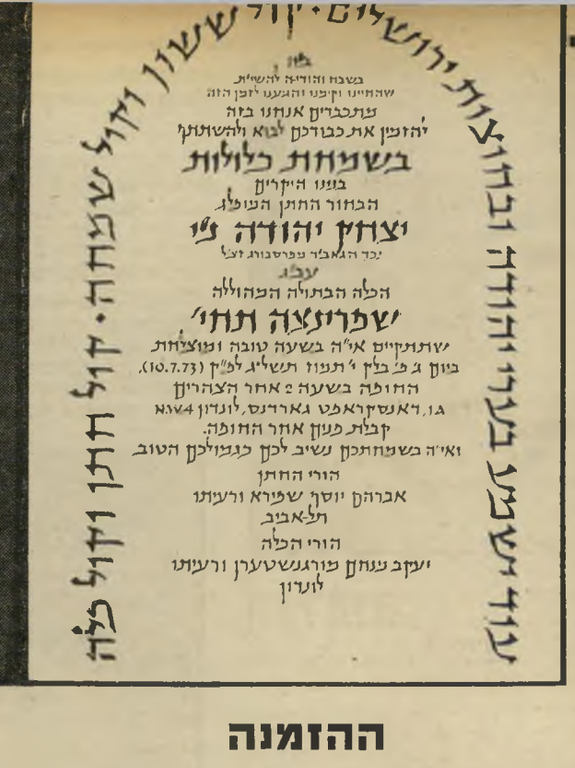

ההזמנה

ע שרות **הישראלים** המהודרים ב־סמוקינגים, לצידם נשותיהם בשמלות־ערב מפוארות, היו חבורה אקסקלוסיבית ביותר: מי שהיה מזהה אותם, כאשר הצ־טופפו באכסדרת מלון קמברלנד הלונדוני המפואר, ביום השלישי לפני שבועיים, היה מגלה כי לפניו כמעט כל ראשי המשק הישראלי. בלטו בחבורה סקידי־ממשלה בכירים, שברצונם הטוב תלוי כמעט כל יצרן ותעשיין בישראל.

החבורה הנכבדה הגיעה ללונדון בהז־מנתו של תעשיין אלמוני יחסית, יהודי יראי־שמיים, מזוקן וחובש־כיפה בשם אב־רהם שפירא.

איך הגיעו פקידי הממשלה ללונדון, ל־לת־הכסף הישראלית הירוקה לשיא חדש — שישמש, ללא ספק, מקור השראה ל־רבים וטובים אחריו?

לפני שנים ספורות, עמד שפירא, יהודי כבד (130 ק"ג) ונשוא־פנים, על סף הת־מוטטות כלכלית. אולם בעזרת־השם — ובתוספת כמה מיליונים שהזרים לו שר־האוצר פנחס ספיר מכספי המדינה — הצ־ליח להתאושש, עלה על דרך המלך.

כיום, הוא יכול להתפאר ברווחים שנ־תיים של עשרים מיליון ל"י, מהם הוא תורם עשרה אחוז לקרן ספיר.

כאשר יום סיר אייזיק וולפסון, לפני עשר שנים, את הקמת מיפעל השטי־חים בקיסריה, שידך ספיר בין וולפסון

החותן

לבין שפירא, שהיה כבר אז ידיד ותיק של השר. ותיק עד כדי כך, שביתו ומישרדיו מלאים בתמונותיו של ספיר, כאילו היה היו"ר מאו.

כאשר החל המיפעל בקיסריה בפעולתו, היה בו מעט מאוד מכספם של וולפסון ושפירא. פחות ממיליון ל"י. קיסריה נח־שבה אז לאיזור פיתוח א', ומרבית ההש־קעה הגיעה מכספי משלם המיסים.

למרות שפע ההון הזר והזול — ואולי בגללו — הגיע המיפעל תוך שנים מעטות עד עברי פי־פחת: מיתחריו היכו אותו שוק על ירך. בעוד קיסריה ייצר בשיטת האריי־גה, ייצרו מתחריו, כמו מיפעל ירושלמי או ארפדון, בשיטת הטפטינג החדישה. ל־

שיא חדש בחיי המעמד החדש: בעל קונצרן

השטיחים הטים לחתונת בנו בלונדון את

צמרת הפקידות הממשלתית והכלכלה הישראלית

שטיח הקסמים

חתונה הפרטית שערך התעשיין?

פשוט מאוד: המארח הזמין בשבילם מקומות במטוס, קנה בשבילם את הכרטיס, שילם בשבילם את מס־הנסיעות. מה שנו־תר להם לעשות — היה לקנות מתנה.

לא כל עשרות הישראלים שהוטסו על־ידי שפירא לחתונת בנו, יצחק־יהודה, זכו לטיסת־חינם. חלקם — הנחותים יותר — נתבקשו להשתתף בחלק מדמי־הנסיעה. רק החשובים ביותר זכו לטיסת־חינם על שטיח־הקסמים. עם כל אורח, הגיע שפי־רא בדיסקרטיות להסדר אישי בנידון.

הבתולה שפרינצה

ד **ישראלים** לא היו היחידים שהגיעו ללונדון במיוחד לחתונה. שפירא הטיס גם עשרות אורחים אחרים מקצווי עולם. את כולם, שיכן על חשבונו במלון ה־מהודר.

בצהרי יום השלישי התאספה כל החבו־רה היקרה בלובי של המלון, ובשיירת מו־ניות נסעה לאולמי דנסקרפט־גרדן הנו־דעים, שם נערך טקס נישואיו של יצחק יהודה לכלה הבתולה המהוללה שפרינצה, בתו של ר' יצחק מורגנשטערן.

מיהו הגביר האלמוני, שיכול היה להר־שות לעצמו להוציא הון־עתק על נישואי בנו, להזניק את נוהגי הראוותנות של אצו־

השותף

סיר אייזיק וולפסון, שותפו של שפירא ב־מיפעל, שספג מיליונים מכספי־הציבור.

במדינה

העם

עוד ונחון שכזה...

הזוטו האמריקני במועצת הביטחון

חיפה עיר מפלה מוחצת:

נוצרה אחדות־דיעות עולמית

נגד מדיניות גולדה

גם כאב־שיניים חריף יכול להועיל, לפעמים. מי ששיניו כואבות לו, עשוי לשכוח שיש לו גם כאב־בטן, למרות ש־כאב־הבטן עלול לנבוע ממחלה חמורה יותר.

כך קרה השבוע למדיניות־החוץ החולה של ישראל. האסון באוסלו השכיח לגמרי מפלה מוחצת שספגה ממשלת־ישראל ב־מועצת־הביטחון.

התומך האחרון. כלי־התיקשורת עבדו שעות נוספות כדי להציג את ההצב־עה במועצה כניצחון ישראלי. ואכן: לא נתקבלה החלטה הנוגדת את מדיניות ה־ממשלה.

אולם עובדה זו היתה מישנית לעומת עובדה חשובה יותר: כל חברות מועצת־הביטחון, ובכללן המדינות האירופיות, הצביעו פה־אחד נגד ישראל. רק יד אחת הורמה נגדה: היד האמריקאית. מכיוון ששום החלטה אינה יכולה להתקבל במו־עצה כשאחת מחמש "החברות הקבועות" מצביעה נגד ("הווטו" *), לא נתקבלה ההחלטה.

אולם מכיוון שממילא אין שיניים ל־החלטה של המועצה, אין אי־קבלתה מש־נה את המצב. לעומת זאת מדגימה ההצב־עה את המפולת שאירעה למדיניות־החוץ הישראלית. חוץ מארצות־הברית, הנותנת חסות טוטאלית למדיניות גולדה מאיר, לא נמצא לה עוד תומך אחד בעולם.

העולם נגד גולדה. כל שאר החב־רות, גם כאלה שהיו בעבר ידידותיות או נייטראליות, הצביעו הפעם בעד שני עק־רונות הסותרות את קו גולדה:

- **הכרה** בזכויות העם הפלסטיני,
- **דרישה** שישראל תשיב בחיוב ל־"תזכיר יארינג", ותצהיר על נכונותה לסגת בדרום לגבול הבינלאומי, במיסגרת של שלום.

שתי הנקודות חשובות.

הנקודה הראשונה מדגימה את הסטאטוס החדש שהעם הפלסטיני זכה בו במרוצת השנים האחרונות. החלטת מועצת הביט־חון 242 עוד התעלמה כליל מקיום הפלס־טינים, דיברה רק על "פיתרון צודק של בעיית הפליטים." כיום, כעבור שש שנים, אין עוד פורום בינלאומי רציני המתכחש לקיומו ולזכויותיו של העם הפלסטיני. עיקרון זה נתקבל בדעת־הקהל העולמית, בניגוד חותך לעמדת גולדה־דיין־אבן. נשארה פתוחה רק השאלה מהן בדיוק הזכויות, ואיך יש לממש אותן.

עד בלימה. הנשיא חביב בורגיבה נתן השבוע שוב את התשובה המתקבלת, בהדרגה, על דעת הכל: דו־קיום של מדי־נת ישראל ומדינה פלסטינית בארץ־יש־ראל המערבית.

הנקודה השנייה חשובה לא פחות. על פי הנחייה מלמעלה, הפעילו כלי־התקשו־רת בישראל את שיטות שיטפת־המוח, סיפרו לציבור שהכוונה היא שישראל תי־סוג מן השטחים בלי שלום.

לכך יש בישראל התנגדות כימעט טו־טאלית.

אולם הצעת־ההחלטה לא אמרה זאת, אלא הציגה עיקרון אחר: שישראל תצ־היר מראש על נכונותה לסגת מן השט־חים אחרי שיושג "שלום צודק ובר־קיי־מה." תזכיר־יארינג תבע הצהרה זו (רק בדרום, לפי שעה, ורק לגבול הבינלאומי בין ארץ־ישראל המנדטורית ומצריים, כך שגורל רצועת־עזה נשאר פתוח). במקביל תבע יארינג מקאהיר הצהרה על נכונות מצריים לכרות שלום רשמי עם ישראל, תוך הכרה בה. מצריים השיבה מזמן ב־חיוב.

ממשלת־ישראל תמשיך להתעלם מן ה־הידרדרות של מצבה הבינלאומי, ולסמוך על הגיבוי המוחלט שיש לה מארצות־הברית. אולם יש בכך סכנה ברורה: אם אי־פעם תשתנה מדיניות וושינגטון, כפי שהשתנתה בשעתו מדיניות פאריס, תיש־אר ממשלת־ישראל תלוייה בעולם על בלי־מה.

* "וטו" — בלאטינית "אני אוסר," זכות השמורה לגורם יחיד למנוע החלטה על־ידי הצבעה נגד.

זרם המיליונים

כ **ך רכשה ממשלת־ישראל** את ה־נכסים האמורים, השקיעה בהם 2.7 מיל־יון ל"י. הנכסים היו שתי קומות גבוהות במגדל־שלום בתל־אביב. לאחר שניקנו הקומות, עלתה השאלה, מה ייעשה בהן. הפיתרון: שיכנו בהן מישרדי־ממשלה שו־נים, בהם כאלה המקבלים קהל רב. התו־צאה: מאות אזרחים מעמיסים מדי יום את המעליות במגדל, העמוסות גם בלאו הכי — בעוד שהנוהג שבעולם הוא שמישרדים

(המשך בעמוד 24)

שפירא התברר שתמיכה ממשלתית איננה מספקת — צריך גם לדעת לייצר.

הפיתרון לכך היה כמובן השקעה נו־ספת, לייעול שיטות הייצור.

אלא שלשפירא עצמו לא היה כסף. לוולפסון היה — אולם הוא סירב להג־דיל את השקעתו במיפעל הכושל.

היה זה משה זנבר, כיום נגיד בנק־ישראל ואז נאמנו של ספיר, שעלה על פיתרון מבריק: וולפסון היה תקוע אז ב־ישראל עם נכסים שאי־אפשר היה לממש אותם, בגלל המיתון. הצעתו של זנבר: ממשלת־ישראל תיקנה מוולפסון נכסים אלה, ואת תמורתם ילווה וולפסון למיפעלו שלו — בריבית מיסחרית הוגנת, כמובן.